

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **K. W.**

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k. i.in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 marca 2024 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 grudnia 2023 r.,

sygn. akt IV Ka 1900/22,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże

i Zachód w Szczecinie z dnia 20 września 2022 r., sygn. akt V K 413/21

i przekazujący sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania

p o s t a n o w i ł

1. oddalić skargę,

2. obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie skargi.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2023 r., sygn. akt IV Ka 1900/22, Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu apelacji prokuratora, uchylił wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 20 września 2022 r., sygn. akt V K 413/21, którym K. W. został uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu

aktem oskarżenia przestępstw z art. 279 § 1 k.k. i in. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Od tego wyroku skargę w trybie art. 539a § 1 k.p.k. wniósł obrońca oskarżonego, który zaskarżył go w całości i na podstawie art. 539f w zw. z art. 526 § 1 k.p.k. zarzucił:

1. naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., poprzez nieuzasadnione przyjęcie przez Sąd II instancji, że zachodzą przesłanki do uchylenia wyroku Sądu I instancji w związku z obowiązywaniem zakazu wydania wyroku skazującego względem oskarżonego uniewinnionego przez Sąd I instancji, podczas gdy w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego uchylenie wyroku na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. wymaga istnienia uzasadnionego przekonania, że wyeliminowanie braków w postępowaniu dowodowym będzie skutkować wydaniem wyroku skazującego, podczas gdy z treści uzasadnienia wyroku Sądu II instancji nie można powyższego stanowiska wywnioskować,
2. naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie przez Sąd II instancji, że koniecznym jest przeprowadzenie w całości, ponownie postępowania dowodowego w sprawie, w związku z przesłanką negatywną wydania wyroku skazującego wynikającą z art. 454 § 1 k.p.k., podczas gdy z zapatrywań Sądu II instancji oraz treści uzasadnienia nie wynika, aby następowała konieczność przeprowadzenia całego przewodu sądowego od początku, a dodatkowo w uzasadnieniu też tylko lakonicznie Sąd II instancji wskazał na wadliwą ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w sposób nieodpowiadający dyrektywom zawartym w art. 7 k.p.k., podczas gdy prawidłowo sporządzone uzasadnienie wymagałoby przedstawienia argumentów przejawiających za wadliwą oceną materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji.

W konkluzji skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi wniósł o oddalenie skargi jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja skargi na wyrok sądu odwoławczego została wprowadzona w celu ograniczenia liczby wyroków kasatoryjnych do tych sytuacji, w których przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi *meriti* jest niezbędne dla realizacji celów postępowania karnego. Zgodnie z treścią art. 437 § 2 k.p.k., sąd odwoławczy może uchylić orzeczenie i przekazać je sądowi I instancji do ponownego rozpoznania tylko w jednym z trzech przypadków: zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości oraz wówczas, gdy wydanie wyroku reformatoryjnego naruszyłoby regułę *ne peius*, wskazaną w art. 454 § 1 k.p.k.

Zadaniem Sądu Najwyższego, rozpoznającego skargę, zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt I KZP 13/17, jest skontrolowanie, czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k., albo czy sąd odwoławczy uchylił wyrok mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego oraz czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 *in fine* k.p.k.). Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy w tym postępowaniu ogranicza się zatem do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2020 r., I KS 9/20). Sąd Najwyższy abstrahuje przy tym od zasadności wydania orzeczenia kasatoryjnego w oparciu o wskazaną w ustawie przesłankę i nie ocenia prawidłowości rozpoznania zarzutów apelacyjnych przez Sąd drugiej instancji. Nie jest bowiem uprawniony, na podstawie przepisu art. 539a § 1 k.p.k., do oceny materiału dowodowego przedstawionego w sprawie; rozpoznanie sprawy w tym zakresie należy do sądów powszechnych. Interwencja Sądu Najwyższego w ten zakres orzekania stanowiłaby naruszenie ich kompetencji do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2021 r., V KS 3/21).

W niniejszej sprawie rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Szczecinie motywowane było przekonaniem tego Sądu o konieczności skazania K. W. za zarzucone mu przestępstwa. Sąd *ad quem* nie mógł sam wydać orzeczenia

skazującego, gdyż stała temu na przeszkodzie reguła *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k. Podstawa ta mieści się w katalogu przesłanek uchylenia wyroku przez sąd odwoławczy, wymienionych w art. 437 § 2 k.p.k., a więc wydanie wyroku kasatoryjnego w niniejszej sprawie w analizowanym zakresie było dopuszczalne.

Nie oceniając prawidłowości zaskarżonego orzeczenia pod względem merytorycznym, gdyż nie leży to w kompetencji Sądu Najwyższego w postępowaniu w przedmiocie skargi na wyrok sądu odwoławczego (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2021 r., V KS 3/21), należy stwierdzić, iż tak orzekając Sąd Okręgowy w Szczecinie nie uchybił treści art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k.

Sąd ten uchylił wyrok Sądu I instancji nie dlatego, że zachodziła konieczność przeprowadzenia w ponownym postępowaniu przewodu sądowego w całości, jak twierdzi obrońca, lecz w związku z powziętym przekonaniem, że dotychczas zgromadzony materiał dowodowy uzasadnia wydanie względem oskarżonego orzeczenia skazującego, czego sam nie mógł uczynić z uwagi na zakaz z art. 454 § 1 k.p.k. Jak już wcześniej wskazano, przesłanka ta mieści się w katalogu określonym w art. 437 § 2 k.p.k., stąd brak było podstaw do skutecznego zaskarżenia wyroku Sądu odwoławczego w trybie art. 539a k.p.k.

Nie znajdując podstaw do uwzględnienia przedmiotowej skargi, Sąd Najwyższy postanowił ją oddalić, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

[PGW]

[ał]